

Šentvid na Ad Ljubljana No

Brezplačno glasilo krajanov Četrtnе skupnosti Šentvid

*ČS VABI NA ČISTILNO AKCIJO V SOBOTO, 2. 4.,
NA OZNANJENE LOKACIJE.
ČE ŽELITE LEPŠO IN ČISTEJŠO OKOLICO, SE PRIDRUŽITE.*

SPREMNA BESEDA UREDNICE

Pretekli konec tedna smo bili deležni prave evforije ob zaključku svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici. Z dogajanjem so bili seznanjeni tako najmlajši v vrtcu kot tudi starejši v službah, kjer se je igralni in delovni proces že v četrtek in petek kar ustavil, saj se ni smelo zamuditi dogajanja v živo v Planici. Vsi smo nestrno pričakovali, po kakšnem rekordu bodo še posegli naš Peter Prevc in ostali člani slovenske reprezentance. Ponosni smo navijali za vsak poleten meter in bili neizmerno veseli vseh zmag in vseh lovorik, ki so jih mladi fantje dosegli v letošnji sezoni. Mladi so dobili nove vzornike, kar je pomembno pri njihovem razvoju, saj jim le-ti dajejo moč in željo po doseganju začetne poti. V današnjih časih, prežetih z negativno energijo, moči in volje, da se mladi odločajo za svojo pot navadno, zmanjkuje.

In ko smo že začeli s skoki, tu še nadaljujmo. Nekje sem te dni zasledila, da se je vpis v skakalne klube drastično povečal. Tudi v naši četrtni skupnosti deluje skakalni klub, njegov član je tudi Jurij Tepeš, naš odlični letalec, in njegova sestra Anja Tepeš, ki je v letu 2015 končala svojo skakalno kariero. Kalila sta se na skakalnicah, ki jih imamo v Gunceljah. Skakalnice so v zadnjih letih prenovili, projektanta prvotne skakalnice pa sta bila Stanko Bloudek in Tone Erman.

To pa še ni vse, kar je povezano s skoki in našo četrtno skupnostjo. Prav iz Guncelj prihajata brata Janez in Vlado Gorišek, ki sta bila konstruktorja planiške letalnice, ki so jo zgradili leta 1969. Ime še danes nosi po obeh – letalnica bratov Gorišek. Na njej je padlo 28 svetovnih rekordov, največ na svetu, prvič v zgodovini se je prav na Goriškovi letalnici letelo čez 160, 170, 180 in nato 190 metrov. Na njej je leta 1994 človek prvič preskočil magično mejo 200 metrov. In sedaj že več kot pet let zamač čakamo, da se svetovni rekord vrne v Planico. Niti lani niti letos ga na novi skakalnici ni bilo, drži ga norveški Vikersund, zanimivo, tudi to letalnico je skonstruiral Janez Gorišek skupaj s sinom Sebastjanom. Letos so v Planici torej padali drugačni rekordi – število zmag, število točk, število gledalcev!

Slovenci in tudi naša četrtna skupnost je polna presežkov in poti uspehov. Z majhnimi koraki lahko skupaj dosežemo še več ...

Odgovorna urednica Mateja Brus

IZ VSEBINE:

Delo Sveta Četrtne skupnosti Šentvid.....	3
Sorarmonica-ansambel se predstavi.....	7
Čistilna akcija v ČŠ Šentvid.....	8
150 let šolstva v Šentvidu nad Ljubljano.....	8
Praznovanje 70-letnice Gimnazije Šentvid.....	9
Opekarstvo in opekarna Gameljne.....	12
Kotiček za najmlajše.....	14
Napovednik dogodkov pomlad 2016.....	16

Prisrčne čestitke ob materinskem dnevu

»Tisoč rož na travniku in v hladnih logih
bo pomladno zacvetelo,
vsaka veja hoste v popke se odela.
Vse, prav vse bo hotelo biti.
Kot božji dar z neba
za mame, žene in dekleta.«

(Ivanka Udič)

Iskrene čestitke ob materinskem dnevu 25. marca.

Svetniki Četrtne skupnosti Šentvid

Izdajatelj:

Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Šentvid
Prušnikova ulica 106
1210 Ljubljana Šentvid
mol.sentvid@ljubljana.si
www.cs-sentvid.si

Odgovorna urednica:
Mateja Brus

Uredništvo:
Aleš Perčič
Jože Sever
Andreja Bečan
Robert Ivanc

Lektoriranje:
Tjaša Kocjan
Oblikovanje:
Marko Vertačnik

Številka 1. leto izdavanja VII.
Naklada: 5300 izvodov

Tisk: Mako R, d.o.o.

Na naslovnici:
ČISTILNA AKCIJA

DELO SVETA ČS ŠENTVID

Novo leto smo v Svetu Četrtni skupnosti Šentvid začeli s pripravo in potrditvijo načrta dela in z njim povezanim finančnim načrtom. Predvideli smo izvedbo 30 programov s področja športa, kulture, požarne varnosti, aktivnosti za otroke in nekaj drugih področij. Že od ustanovitve četrtnih skupnosti si skupaj s številnimi društvi in drugimi nevladnimi organizacijami prizadevamo pokriti kar se da veliko področij in pripraviti vsaj nekaj za vsakega prebivalca naše ČS. Dobro osnovo vsako leto nadgrajujemo in prilagajamo aktualnim potrebam in možnostim.

Pisanje o vseh programih bi bilo obširno in verjetno ne preveč zanimivo, zato naj se omejim le na nekaj glavnih dogodkov, ki jih pripravljamo:

Arhiv: ČS Šentvid

Čistilna akcija ČS Šentvid, ki bo 2. aprila 2016, si počasi pridobiva naziv »tradicionalna«. Kot vsako leto bomo tudi letos z vašo pomočjo poskušali očistiti vsaj najbolj moteče točke v naši ČS v upanju, da bodo naši bodoči sprehodi in izleti vsaj nekaj časa nekoliko bolj zeleni.

Društvu Blaž Potočnikova čitalnica bomo tudi letos pomagali pri izvedbi Šentviškega tedna v začetku junija 2016.

Letos v Šentvidu obeležujemo 150 let šolstva in čitalništva. Na pobudo Osnovne šole Franca Rozmana Staneta in Društva Blaž Potočnikova čitalnica smo k sodelovanju povabili vse osnovne šole, obe gimnaziji, Knjižnico Šentvid, kasneje pa se nam je pridružil tudi Klub KULT316, ki deluje v prostorih prenovljenega Rokodelskega doma na Prušnikovi ulici. Oblikovali smo organizacijski odbor, ki pripravlja celo vrsto prireditev med 1. in 10. junijem.

OŠ FRS

Seveda tudi letos načrtujemo Jesensko srečanje ČS Šentvid. To bo predvidoma 10. septembra 2016 na rugby igrišču Oval v Guncijah, kamor bomo povabili vsa društva in organizacije s področja nevladnih organizacij in civilne družbe, ki delujejo na področju naše ČS.

Program dela Sveta ČS vključuje izključno dejavnosti, ki so v polni pristojnosti Sveta ČS. Seveda je vloga Sveta ČS veliko širša. Zelo pomemben del delovanja Sveta ČS je zaznavanje problemov, pa tudi možnih izboljšav na praktično vseh področjih vsakdanjega življenja. V tem okviru si prizadevamo kar se da objektivno oceniti vsako pobudo, ki jo na nas naslovite krajanji in jo z mnenjem Sveta posredovati pristojnim službam Mestne občine Ljubljana. Pobude so zelo pomemben vir informacij, a si kljub temu prizadevamo tudi sami spremljati razmere v četrtni skupnosti in se ustrezno odzvati. Tovrstnih zadev je cela vrsta, in ker smo na tem področju v veliki meri odvisni od razumevanja mestnih služb in organov, nismo vedno najbolj uspešni. Vseeno bi rad izpostavil problematiko varne šolske poti po ulici Štula in delu ceste Andreja Bitenca, kjer smo, po naši oceni, naredili velike korake in upamo, da se bližamo izvedbi rešitve v pomladanskih mesecih.

In kot je že običaj, naj vas tudi tokrat povabim, da spremljate delo Sveta Četrtni skupnosti Šentvid in dogodke, ki jih organizirajo naša društva na naši spletni strani www.cs-sentvid.si.

Damijan Volavšek,
predsednik Sveta ČS Šentvid

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

VABI UPOKOJENCE NA

BREZPLAČNE RAČUNALNIŠKE TEČAJE

VABLJENI NA

35-URNE ZAČETNE
30-URNE NADALJEVALNE IN
20-URNE IZPOPOLNJEVALNE TEČAJE

(WINDOWS, WORD, INTERNET, E-POŠTA, EXCEL, DIGITALNA FOTOGRAFIJA, SOCIALNA OMREŽJA)

Več na: <http://www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/starejsi/izobrazevanje-starejsih/>

PRIJAVITE SE LAHKO NA VAŠI ČETRTHNI SKUPNOSTI ŠENTVID
TEL. ŠT. 512 46 07 in 512 41 22 ALI V SLUŽBI ZA LOKALNO SAMOUPRAVO, tel. 306 48 62, GA. VESNA BOLLE.

IN MEMORIAM AVGUST ŠKORC 1917–2015

Dne 28. 12. 2015 se je za vedno ustavilo srce našega sokrajana, prijatelja in znanca Avgusta Škorca iz Guncelj, prijaznega, vedrega in dobrosrčnega človeka, bil je vedno nasmejan.

Rodil se je v majhni vasi Verače v bližini Podčetrтка na Kozjanskem, v številni kmečki družini kot peti od devetih otrok. Ob skrbnih in ljubečih starših je preživel srečno, a skromno otroštvo in komaj 14-leten je prišel po naključju v uk za mizarja k »Nemčevim« (Andrej Kregar) v Vižmarje. Tu je po 3,5 let trajajočem šolanju opravil pomočniški izpit in postal samostojen mizar ter izbral Šentvid za svoj drugi dom, saj je v njem ostal vse življenje – polnih 83 let.

Leta 1938 je služil vojaški rok v tankovski enoti v Beogradu. Po prihodu domov se je spet vrnil v Šentvid k mojstru Jožetu Kregarju. V tistem času je postal član cerkvenega pevskega zbora, ki mu je ostal zvest več kot 50 let. Bil pa je tudi dejaven v Krekovem kulturnem društvu in tam tudi telovadil. Leta 1941 se je poročil z Mrakovo Pepco, hčerko mojstra Valentina Mraka, ki je bil vodja mizarске zadruge v Vižmarjah. V začetku maja 1943 pa je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Poslan je bil daleč na sever – na Norveško, kjer ga je spremljala srečna zvezda. Prvič, ker je stražil na norveško-finski meji in mu ni bilo treba nikoli ubijati, in drugič, ker se je njegova vrnitev po koncu vojne zavlekla v pozno jesen in se je tako izognil brezumnim revanšističnim pokolom takoj po končani vojni. Seveda je na račun te epizode moral preživeti marsikakšno grenko uro: začasno mu je bila celo odvzeta volilna pravica; ni mogel odpreti lastne obrti, čeprav je imel mojstrski izpit in vse druge pogoje; ko je iskal parcelo, da bi si sezidal dom, zanj ni bila nobena dostopna itd.

Tako mu je kos zemlje odstopil njegov tast in z veliko garancija sta si z ženo leta 1953 postavila dom, kasneje pa dogradila še mizarско delavnico. Usoda jima ni namenila sina, ki je umrl takoj po rojstvu, imela pa sta dve hčerki. Obrtnik je bil od leta 1954 do svoje upokojitve v letu 1982. Bil je izvrsten mojster, njegovi izdelki marsikje še danes služijo svojemu namenu. Za tovarno Iskra je v času njenega največjega razcveta opremljal trgovine po vsej Jugoslaviji, od Maribora do Skopja, in bil deležen njihovega posebnega priznanja. Opremljal je tudi ranžirne postaje za Slovenske železnice, izdeloval pohištvo za različne hotele, trgovine, pa tudi za ladjedelnice.

Ves čas pa je bil dejaven tudi v skupnosti. Veliko je pripomogel k zbiranju sredstev za gradnjo Zdravstvenega doma v Šentvidu. Sodeloval je pri izgradnji smučarskih skalalnic v Guncljah, pri urejanju hudournikov in skupaj s prijateljem Francem Zavodnikom in z Janezom Goriškom st. (očetom bratov Gorišek – graditeljev Planiških velikank) bil gonilna sila pri gradnji Zadrúžnega doma v Guncljah. Dolga leta je bil aktiven član v svetu KS, nekaj časa tudi kot predsednik. Bil je tudi podporni član Gasilskega društva Gunclje-Male Vižmarje.

Po upokojitvi je več časa preživel z ženo v hišici v svojem rojstnem kraju, kjer je veselo obdeloval vinsko trto in ustvarjal vedno nove in nove načrte. Vabil in gostil je svoje sorodnike in prijatelje, z veseljem pa je sprejemal tudi naključne mimoidoče.

V starosti 89 let je celo napisal knjigo Spomini na mojo prehojeno pot, v kateri skozi svojo življenjsko zgodbo preprosto in zelo nazorno prikaže življenjske razmere, navade in dogodke v 20. stoletju na Slovenskem.

Ob ustanovitvi naše nove države Slovenije je bil presrečen, kajti bil je domoljub in kristjan od glave do pete. Včlanil se je v stranko SDS in ji ostal zvest do konca življenja.

V starosti se je aktivno vključil tudi v Društvo upokojencev Gunclje-Male Vižmarje in postal stalen sopotnik na njihovih izletih in družabnih srečanjih. Bil je skoraj nepogrešljiv, saj je rad pritegnil k petju celotno družbo in jo nasmejal z mnogimi smešnicami. Zaradi svoje vedre narave, pozitivne energije, prijaznosti in človeške širine so ga imeli ljudje radi v svoji sredi.

Hvaležno se ga bomo spominjali za vse, kar je dobrega storil za naš kraj, ohranil ga bomo v lepem spominu.

Ivo Cedilnik

LJUBLJANA – SRCU PRIJAZNO MESTO

Mestna občina Ljubljana je na različnih lokacijah po Ljubljani namestila 43 avtomatskih eksternih defibrilatorjev, prenosnih elektronskih naprav, ki so sposobne zaznati zastoj srca ter ga s pomočjo električnega sunka ponovno pognati.

Pri srčnem zastoju je namreč ključna takojšnja pomoč, zato je izredno pomembno, da v primeru, da moramo pomagati posamezniku s srčnim zastojem, vemo, kje je najbližji defibrilator, s katerim mu lahko rešimo življenje, in kako ga pravilno uporabljati!

Če avtomatski eksterni defibrilator (AED) ob temeljnih postopkih oživljanja uporabimo v 3–5 minutah po srčnem zastoju, lahko povečamo delež preživetja za celo več kot 50 %. Prav zato imamo vsi mimoidoči, ki se srečamo s posameznikom s srčnim zastojem, ključno vlogo pri njegovem preživetju.

Defibrilatorji so nameščeni na različnih lokacijah v Ljubljani in vsi so javno dostopni! V ČS ŠENTVID smo jih namestili na naslednjih lokacijah: Na Gmajni 1, Kosijeva ul. 1, na Prušnikovi ul. 99 pa je bil kmalu po namestitvi ukraden.

Lokacije, kjer so nameščeni defibrilatorji, so označene z univerzalnim, mednarodno prizanim znakom.

Ažuren seznam AED-naprav po Sloveniji najdete na spletni strani <http://www.aed-baza.si/>, kjer lahko poiščete najbližji defibrilator v vaši okolici.

DELAVNICA »TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA S PRIKAZOM PRAVILNE UPRAVE DEFIBRILATORJA«

V Službi za lokalno samoupravo MOL namenjamo informiranju in ozaveščanju meščank in meščanov veliko pozornost. Zavedamo se pomembnosti poznavanja pravilne rabe defibrilatorjev ter dragocenosti časa, ki je izjemnega pomena pri preživetju človeka s srčnim zastojem.

V sodelovanju z Društvom študentov medicine Slovenije in Rdečim križem Slovenije OZ Ljubljana redno izvajamo poučne delavnice, namenjene prebivalcem, ki živijo v bližini lokacij, kjer so nameščeni defibrilatorji. Na delavnici udeležencem predstavimo dejavnike tveganja srčno-žilnih obolenj ter jih naučimo, kako s pravilnimi postopki oživljanja in varno rabo defibrilatorja pomagamo človeku s srčnim zastojem. Opravljamo tudi brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola.

Za občane ČS Šentvid, ki stanujejo v neposredni bližini defibrilatorjev, smo v lanskem letu imeli nekaj delavnic, ki so bile zelo dobro obiskane.

Če želite, da delavnico organiziramo v vaši sredini, dobite podrobnejša pojasnila na sedežu ČS Šentvid (tel. št. 512 46 07 ali 512

41 22) ali v Službi za lokalno samoupravo MOL, tel. 306 48 62.

Utrinek iz delavnice

Vir: arhiv SLS

SLUŽBA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO MU MOL

PREDSTAVITEV PROJEKTA AKTIVNO IN KVALITETNO STARANJE (A-QU-A) V ČETRTHNI SKUPNOSTI ŠENTVID

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

V torek, 19. 1. 2016, je v dopoldanskem času v prostorih Četrtna skupnosti Šentvid potekala predstavitev projekta Aktivno in kvalitetno staranje v domačem okolju, v izvedbo katerega je kot partner vključena tudi Mestna občina Ljubljana.

Projekt so poleg nosilca projekta, Zavoda za oskrbo na domu, predstavljali tudi predstavniki partnerjev projekta ter zunanji izvajalci. Občanom so bile predstavljene delovna terapija in praktična uporaba pripomočkov v delovni terapiji, možnosti za prilagoditev stanovanja za večjo varnost in samostojnost bivanja starejših oseb, predstavitev meritev psihofizičnega statusa starejših občanov ter tehnike sproščanja, vključeno pa je bilo tudi svetovanje o zdravi prehrani ter njeni pripravi. Po končanih predstavitvah je sledila manjša pogostitev in druženje, obiskovalci pa so prejeli tudi promocijsko darilo.

LOGOTIP DRUŠTVA UPKOJENCEV VIŽMARJE-BROD

Upravni odbor Društva upokojencev Vižmarje-Brod je 24. februarja 2015 potrdil predlog logotipa društva, saj je bilo društvo do leta 2015 brez simbola, ki ga bo uporabljalo na pisnih gradivih, pa tudi natisnjene na društvenih majicah, ki naj bi bile ponujene v nakup članstvu v letu 2016.

Opis logotipa je sledeč:

Logotip Društva upokojencev Vižmarje-Brod je okrogle oblike. Obrobljen je s temno zelenim obročem, kar ponazarja zelenje okoli območja, iz katerega je pretežni del njegovega članstva, to je iz nekdanje Krajevne skupnosti Vižmarje-Brod torej današnjih ljubljanskih naselij Vižmarje in Brod. Na vzhodu tega območja je zeleni rob Dovježa, na zahodu zelene Roje, na jugu zeleni Šentviški hrib (Vižmarje namreč

segajo do hriba – v Vižmarjah sta tako bencinski servis OMV, kakor tudi trgovini Merkur in LIDL) in na severu (po mnogih letih spet) zelena Sava s svetovno znano slalomsko kajakaško progo, sedežem kajakaško-kanuističnega kluba, ki sicer nosi ime po enem od naselij iz sosednje četrtna skupnosti, ter pomembnimi objekti na njenem bregu: sodobno trgovino, hidroelektrarno, ki tako rekoč neprekinjeno deluje skoraj nespremenjena že od leta 1928 (pred njo pa je tam obratovala manjša iz leta 1910), leta 2010 najboljšo lekarno Slovenije in v njeni soseščini eno najstarejših gostiln v severozahodnem delu Ljubljane.

Znotraj temno zelene obrobe je na svetlo zeleni podlagi v modri barvi risba spomenika, posvečenega vižmarskemu taboru. Vižmarski tabor je bil sedmi (od osemnajstih) in največji od vseh, saj se je zbralo na njem po enem viru od 20.000 do 25.000, po drugem pa okoli 30.000 ljudi. Udeleženci iz vseh slovenskih dežel takratne monarhije so se zbrali na binkoštni ponedeljek, 17. maja 1869. Spomenik vižmarskemu taboru je delo arhitekta Janeza Suhadolca, postavljen pa je bil leta 1969. Je v obliki sedem metrov visoke betonske piramide, v katero je vdolana napisna plošča. Postavljen je na kraju, kjer je bil ta vseslovenski ljudski zlet. Spomenik je uvrščen v kategorijo spomenikov lokalnega pomena. V logotipu je ob risbi spomenika napisana letnica tabora (1869), in sicer tako, da sta dve številki na levi, dve pa na desni strani risbe. Nad risbo spomenika je polkrožen napis »Društvo upokojencev«, pod risbo pa v vodoravni legi napis »Vižmarje-Brod«. Pod tem napisom je letnica ustanovitve društva: 1980. Vsi napisi so črne barve.

Idejo za logotip je oblikoval predsednik Marko Koračin, st., avtor grafične upodobitve logotipa pa je Marko Koračin, ml.. Logotip in njegov opis je društvo potrdilo na redni seji zбора članov dne 20. marca 2015.

Marko KORAČIN, st.,
predsednik DU Vižmarje-Brod

Mercator
Market Prušnikova

**AKCIJA
NA DAN ODPRTJA**

Cene izdelkov na naslovnici veljajo samo
v sredo, 23. 3. 2016.

ODPRTJE
v sredo,
23. 3., ob
9. uri

Kava Barcaffé
Classic
mleta, 200 g

-30%
1,53
2,19

**ALPSKO
mleko**

-30%
0,73
1,05

Banane Derby
cena za kg

0,89

Odpiralni čas: od ponedeljka do sobote, od 7. do 20. ure,
nedelja, od 8. do 13. ure.

SKUPINA UČENCEV OŠ ŠENTVID ZASEDLA 2. MESTO NA DRŽAVNEM TEKMOVANJU FLL IN SE ODPRAVLJA NA EVROPSKO TEKMOVANJE NA TENERIFE

Na OŠ Šentvid smo letos uvedli krožek FLL (First Lego League). To je mednarodni multidisciplinarni raziskovalni program, ki poteka v več kot 80 državah. Globalno navdušuje otroke za raziskovanje,

učenje, eksperimentiranje, skupinsko delo in podjetništvo. V sklopu tega krožka učenci obravnavajo izbrano aktualno temo, s katero se seznanijo in oblikujejo uporabne rešitve, ki jih predstavijo javnosti. Ob tem morajo učenci zgraditi delujoč prototip (robot) iz Lego kock. Dodatno si ob tem oblikujejo splošno priznane vrednote, katerih poznavanje in uporabo dokažejo na tekmovanju ob predstavitvi uporabnih rešitev ter delovanju robotov kot prototipa.

Letošnja aktualna tema projekta so odpadki. Učenci so se osredotočili na pot odpadne embalaže od odpadka do reciklaže, ki se začne s pravilnim odlaganjem odpadne embalaže, nadaljuje pa s predelavo. Iskali so predvsem načine, kako preprečiti nastajanje odpadne embalaže. Izvedli so raziskavo, v kateri si je 100 družin en teden zapisovalo, katere vrste in koliko odpadne embalaže odvržejo. Ugotovili so, da povprečna družina v enem tednu odvrže največ plastičnih vrečk, kar predstavlja za posamezno družino skoraj 500 vrečk na leto. V eni izmed trgovin so učenci zato pozivali mimoidoče k zmanjšanju uporabe plastičnih vrečk. Prvih 50 kupcev, ki so s seboj prinesli svojo vrečko, smo nagradili.

V okviru projekta smo oblikovali tudi nove inovativne ideje za zmanjšanje nastajanja odpadne embalaže. Otroci predlagajo uvedbo zelenega davka na plastične vrečke ali pa zakonsko prepoved njihove uporabe. Namesto teh predlagajo uporabo biorazgradljivih vrečk in so pobudo za tak zakon že vložili v državni zbor.

S svojimi idejami, odlično delujočim robotom ter upoštevanjem vrednot so Gašper Božič, Tomi Trošt, Tomi Zupanc, Jon Tepeš, Enej Lah, Ester Polak, Živa Kokalj in Izabela Lapajne dosegli na državnem tekmovanju odlično drugo mesto in si s tem odprli vrata za udeležbo na evropskem prvenstvu na Tenerifih, kar bo za učence izjemna izkušnja. V ta namen (zbiranje sredstev za tekmovanje) bomo 20. 4. 2016 ob 16.30 na OŠ Šentvid organizirali dobrodelno prireditev v Ljudskem domu ter v parku pred šolo. Vljudno vabljeni.

Tekst in slike: Nataša Lah in Nataša Božič

ŠKOFIJSKA KLASIČNA GIMNAZIJA

Od nedelje, 17. januarja, do sobote, 23. januarja 2016, smo na Škofjski klasični gimnaziji gostili 64 dijakov in profesorjev s petih evropskih partnerskih šol iz Bolgarije, Francije, Nemčije, Romunije in Škotske v okviru projekta Erasmus+ Art Nouveau – Art Renouveau.

Nekaj vtisov naših dijakov:

Ponedeljek je bil namenjen spoznavanju Secesije v Ljubljani. Po dobrodošlici s kratkim "lunch koncertom" in predstavitev tega umetnostnozgodovinskega obdobja v Sloveniji so dijaki Škofjske gimnazije vodili sprehod po secesijski Ljubljani.

Naša skupina je začela svojo pot pri ogledu parlamenta in Mladike. Nadaljevali smo pri Miklošičevem parku, kjer smo si ogledali veliko secesijskih stavb, ki jih po navadi med sprehajanjem po Ljubljani sploh ne opazimo. Pot nas je vodila vse do Prešernovega trga, Tromostovja in Zmajskega mostu. Izpustili nismo niti razkošnega hotela Union in galerije Emporium, kjer smo občudovali čevlje in torbice.

V torek so se začele delavnice: prva skupina se je najprej lotila mikroskopiranja pod vodstvom nekdanjih dijakov Tima Prezlja in Lucije Fabjančič. Cilj delavnice je bil, da v mikroskopsko majhnih vzorcih narave odkrijemo lepoto. Pod mikroskopom smo si ogledovali raznorazne preparate: listje, mikroorganizme iz ribnika in celo kačjo kožo ter opazovano skicirali. Potekali sta še zelo kreativni delavnici izdelovanja nakita s secesijskimi vzorci (vodila jo je učiteljica na OŠ Alojzija Šuštarja Marija Blaži) in grafičnega dizajna (vodila jo je nekdanja dijakinja in priznana oblikovalka Nina Malovrh). Vsak si je lahko našel nekaj zase.

V naslednjih dneh so sledile delavnice, ki so udeležence izmenjave že prejšnji dan navdušile, zato so jih nestrpno pričakovali. Preizkusili so se v arhitekturi, grafičnem oblikovanju, slikanju in v literarnem ustvarjanju. Po delavnicah smo imeli dijaki prosti čas ob gledanju filma, smehu, druženju in ob dobri hrani. Zvečer smo se vsi odpravili na svoj konec in preostanek dneva preživeli na najboljši možen način – ob pogovoru o različnih kulturah, od koder prihajamo.

V četrtek smo se odpeljali proti Primorski. Že po nekaj kilometrih smo se slovenski dijaki posedli v prve vrste avtobusa in našim sovrstnikom predstavili nekaj geografskih in družbenih značilnosti Krasa.

Naša prva postojanka so bile Škocjanske jame. Po kratki predstavitvi o značilnostih jam smo se odpravili na 2300 m dolgo pot. Videli smo mnoge zanimive skulpture, ustvarjene v naročju narave. Všeč nam je bilo tudi, da je bilo v jami topleje kot zunaj. Nato smo nadaljevali pot proti Piranu. Slovenski dijaki smo vodili sprehod po Piranu in naše goste po ogledu secesijskega gledališča Tartini popeljali po največjih znamenitostih: Benečanka, Tartinijev trg, cerkev sv. Jurija, piransko obzidje ...

Po kratki predstavitvi Inštituta za dediščino Sredozemlja smo se razdelili v tri skupine in se udeležili likovnih delavnic: delavnica kaligrafije, ustvarjanje izdelkov za vsakdanjo rabo (usnjene peresnice, denarnice) in ogled cerkve sv. Jurija in risanje (pogled na Piran). V toplem sončnem vremenu smo preživeli še en čudovit in kreativen dan in spoznali oz. predstavili Piran ter Kras.

V petek, zadnji dan našega srečanja, smo pripravili razstavo vseh izdelkov, ki so bili narejeni v preteklem tednu. Po postavitvi razstave pa je sledil nastop umetnice Loredane Zega, ki nam je skozi pravo predstavo predstavila dan v življenju umetnice kaligrafije.

Popoldan smo si ogledali razstavo, potem pa vstopili v dvorano in zabava se je začela. Vsi dijaki so plesali, peli in smejali. Goste smo naučili plesati polko, dijaki posameznih držav pa so želeli nas naučiti svojih plesov in kmalu smo se vrteli v ritmih škotske, romunske, nemške, bolgarske in francoske glasbe. Vsi smo se zares potrudili, da je zabava uspela in verjetno se nam bo poleg vseh delavnic zelo vtisnila v spomin.

DAN ODPRTIH VRAT V ZAVODU SV. STANISLAVA

V soboto, 30. januarja, je v Zavodu sv. Stanislava potekal dan odprtih vrat pod geslom Ker hočem dihati na svoj način. Vse zavodske enote so se predstavile na stojnicah, obiskovalci pa so se lahko udeležili predstavitve zavoda, se sprehodili po gimnaziji, dijaškem, študentskem domu, glasbeni in osnovni šoli ter začutili, kako zavodske enote delujejo in dihajo na svoj način. Brez dvoma je bila najbolj zanimiva možnost ogleda pouka in interesnih dejavnosti na Škofijski klasični gimnaziji, z velikim navdušenjem pa so obiskovalci prisluhnili tudi kratkemu koncertu (Z)Mešanega zboru, v katerem v lahkotnih ritmih prepeva okoli sto dijakov in dijakinj.

Pevski festival

Informativni dan

22. pevski festival Škofijske klasične gimnazije je postregel z dve uri trajajočo glasbeno poslastico, na kateri je sodelovalo 19 razredov. Tema festivala je bila etno glasba. Razredi so nastopali predvsem s slovensko ljudsko glasbo, ki so jo povezovali v bolj ali manj vsebinsko zaokrožene venčke ali jo postavili ob bok glasbi drugih narodov. Vsi razredi so se odlično pripravili in navdušili poslušalce z ubranim večglasnim petjem, dobrimi spremljavami in odličnimi priredbami. Festival je bil z glasbenega vidika nesporno najboljši doslej. Zmagovalni 4. b razred je zapel priredbo slovenske ljudske pesmi Marko skače (posnetek je na ogled tudi na Youtubu).

Na Škofijski klasični gimnaziji in v Jegličevem dijaškem domu so tudi letos pripravili informativna dneva, ki sta bila 12. in 13. februarja. Osnovnošolci, ki so prihajali z več kot 60 različnih šol, so doma iz zelo različnih krajev in ob izkazanem interesu smo prepričani, da bo tudi v prihodnjem letu generacija prvih letnikov pestra in pokrajinsko zelo pisana. Seveda upamo, da bodo med prvošolci tudi domačini.

Učenci Osnovne šole Alojzija Šuštarja v Indiji Koromandiji

Upriporitev Plešaste pevke

Učenci Osnovne šole Alojzija Šuštarja, ki prepevajo v otroškem zboru na šoli, so pod mentorstvom štirih učiteljic na šoli izvedli muzikal Indija Koromandija. Muzikal Indija Koromandija ima zabavno zgodbo. Prikazuje otroke, kako uživajo v brezdelju in počnejo, kar želijo, in tudi jedo in pijejo, kar želijo. Med njimi pa se najde nekdo, ki se mu vse to zdi zelo čudno in vidi veliko dobrega v športu, branju in drugih dejavnostih. Gledalci so bili ob ogledu muzikla zelo navdušeni, saj so učenci pokazali veliko mero samozavesti, dobre igre in humorja. Muzikal so izvedli tudi v Sokolskem domu v Škofji Loki, verjetno pa si boste lahko ogledali še kakšno ponovitev.

Letošnji maturanti Škofijske klasične gimnazije, ki so dejavni v dramski skupini, so 24. februarja premierno uprizorilo Ionescovo Plešasto pevko in z odlično interpretacijo navdušili zbrano občinstvo v dvorani Matije Tomca v Zavodu sv. Stanislava. Ena od obiskovalk je zapisala: »Predstava se začne povsem običajno, svojo nenavadnost pa stopnjuje do točke, dokler se ne vprašamo, kje je sploh smisel. Nato se zopet sestavi v smiselno celoto, ki gledalca pusti brez besed, navdušenega in začudenega, da lahko še tak nesmisel pusti v nas tako smiselno in nepozabno gledališko izkušnjo.«

Monika Novak

SORARMONICA – ANSAMBEL SE PREDSTAVI

Arhiv SORARMONICA

Koncertni ansambel ustnih harmonik SORARMONICA je 20. januarja 2016 ustanovil novo, svoje lastno Kulturno društvo SORARMONICA s sedežem v Ljubljani, z naslovom sedeža v Četrtni skupnosti Šentvid. Člani ansambla so z različnih koncev Slovenije: Zagorje ob Savi, Šmarje Sap, Metlika/Ljubljana, Nova Gorica, Gorenja vas-Poljane, Škofja Loka, Radovljica, vodja ansambla, ki je 37 let živel v Šentvidu, pa zdaj živi v deset minut od tod oddaljeni Sori pri Medvodah. Ansambel sestavljajo štiri članice in štirje člani: Maja Nemanič, Mira Vidic, Polona Jeršin in Simona Perme ter Andrej Primc, Dinko Hrabrič, Valentin Bogataj in Vladimir Hrovat.

V lanskem letu je SORARMONICA tako s svojimi mednarodnimi uspehi kot s promocijo svoje lastne spletne strani (www.sorarmonica.si) postavila nove mejnike v sicer kratki zgodovini svojega obstoja. Postala je že ne samo evropsko, temveč tudi izvenevropsko prepoznavna. Tako po svojem načinu izvajanja kot po sicer raznolikem izboru skladb, ki pa nikoli ne zapade v profanost. Njen repertoar zajema glasbo različnih obdobij in žanrov: od renesančnega Gallusa, prek baročnega Bacha, klasicističnega Mozarta, romantičnega Schumanna, impresionističnega Ravela, ameriškega klasika 20. stoletja Barberja, prek umetniških obdelav ljudske glasbe z različnih koncev sveta do dunajskih bratov Strauss, romantičnih skladb slovitih Beatlov in novejši heavy metal skupine Metallica. Seveda ne gre pozabiti, da ima ansambel na svojem seznamu skladb tudi izvorno slovensko glasbo: tako Antona Försterja in Slavka Osterca, kot na svoj način obdelane in podane slovite skladbe Avsenik in prav tako slovenske ljudske glasbene motive.

Po uspešni prvi mednarodni predstavitvi na Svetovnem festivalu ustne harmonike 2013 v nemškem Trossingnu, kjer je ansambel poleg dveh tekmovalnih nastopov imel še otvoritveni nastop na t. i. odprtem odru in zaključni koncert v Nemškem muzeju harmonik, so leta 2014 sledile tri medalje in nepozaben zaključni koncert na estonskem festivalu BALTIC-NORDIC OPEN, kjer je na željo organizatorja ansambel ponovno sodeloval lani (2015) in osvojil zlató, srebró in bron, Grand Prix in denarno nagrado estonskega Ministrstva za kulturo. Prav tako lani je sledilo še sodelovanje na pomembnem mednarodnem festivalu v angleškem Bristolu, kjer so padla tri prva mesta («Players of the Year»), eno drugo in dve tretji, ansambel je s svojim zmagovitim Ravelovim Bolerom izjemno uspešno nastopil kot poseben gost na sobotnem večernem gala koncertu in vodil dve toplo sprejeti delavnici.

Sledilo je skoraj neverjetno vabilo na ogromen šestdnevni bienalni azijsko-pacifiški festival, ki bo avgusta 2016 v Hsinchuju na Tajvanu, kjer bo SORARMONICA sodelovala kot edini evropski ansambel! Tam bo ansambel nastopil z 12-minutnim sporedom na gala koncertu, s 30-minutnim slovenskim odprtim odrom, sodeloval bo v petih tekmovalnih kategorijah in imel člana v štirih od devetih tekmovalnih žirij. Poleg tega bo imel, neodvisno od festivala, samostojni celovečerni klasični koncert v okviru rednih »Petkovih večernih koncertov« v veliki baptistični cerkvi v centru dvomilijonskega glavnega mesta Taipei. Koncertni ansambel ustnih harmonik SORARMONICA se nadeja tudi skorajšnje predstavitve v okolju sedeža svojega novoosnovanega društva!

Vladimir Hrovat, umetniški vodja ansambla in predsednik društva SORARMONICA; Simona Perme, članica ansambla in tajnica društva

ČISTILNA AKCIJA V ČETRNI SKUPNOSTI ŠENTVID

Dragi krajan, bliža se pomlad, zato je napočil čas za spomladansko čiščenje in urejanje okolice. Četrtna skupnost Šentvid tudi letos organizira že tradicionalno spomladansko čistilno akcijo, ki bo potekala v soboto, 2. aprila 2016, s pričetkom ob 9. uri.

Vsi, ki želite, da bi bilo okolje, v katerem živimo, čisto, ste vladno vabljeni, da se akciji pridružite. Odstranjevali bomo odpadke na različnih predelih ČS Šentvid, saj je naš cilj skrbno očistiti področja s smetmi. Odpadke bomo odstranjevali v bližini vrtcev, osnovnih šol, gimnazij in drugih izobraževalnih ustanov, v okolici športnih objektov, na obrobjih cest in rek, v naseljih ter na zelenih površinah. Tudi kosovne odpadke, kot so kosi odpadne električne in elektronske opreme, kovinski in plastični ostanki od kleparskih dejavnosti, pnevmatike in podobno, bomo prinašali na dogovorjena zbirna mesta, od koder bodo usmerjena v reciklažo. Gradbeni in nevarni odpadki pa se bodo evidentirali za nadaljnjo delo s strani državnega inšpektorata.

Arhiv: ČS Šentvid

Na dan organizirane čistilne akcije se nam lahko ob 9. uri pridružite na eni izmed spodaj navedenih zbirnih mestih:

Tako kot pretekla leta bodo udeleženci na zbirnem mestu prejeli rokavice in vreče, ki bodo tudi letos v dveh barvah: rumene (za embalažo) in črne vreče (za ostale odpadke).

ZBIRNA MESTA ZA UDELEŽENCE

ŠENTVID – Ljudski dom

GUNCLJE – PGD Gunclje-Male Vižmarje

GUNCLJE – rugby igrišče

GUNCLJE – skakalnica

STANEŽIČE – PGD Stanežiče

MEDNO – PGD Medno

VIŽMARJE-BROD – Vrtec Mravljincek

VIŽMARJE-BROD – nogometno igrišče

RUMENA VREČA: za prazno in čisto (neblatno) embalažo (plastenke, plastična embalaža, tetrapaki, pločevinke, plastične vrečke ...). Priporoča se, da se votlo embalažo stisne (nanjo stopi), da bo v vrečo možno spraviti več odpadkov. V te vrečo ne spadajo trda plastika, vedra, polomljene igrače, vrtno pohištvo in drugi podobni, pokvarjeni izdelki.

ČRNA: za vse ostale odpadke, tudi embalažno steklo, baterije, tonerje, čistila, zdravila, plenice, tkanine, stiropor, keramika, kasete, CD-ji, avtomobilsko steklo in drugo.

Zbirna mesta za vreče z odpadki bodo na istih lokacijah kot zbirna mesta za udeležence, torej pred Ljudskim domom v Šentvidu, pred gasilskimi domovi Gunclje-Male Vižmarje, Stanežiče in Medno, pri rugby igrišču v Guncljah ter pred vrtcem Mravljincek.

Tudi letos nam bodo na pomoč pri organizaciji in izvedbi čistilne akcije priskočila vsa gasilska društva v ČS Šentvid, društvo tabornikov rod Beli bober ter Rugby klub Ljubljana. K sodelovanju so povabljeni vsa športna in kulturna društva, društva upokojencev, vrtci, šole in druge izobraževalne ustanove, svojo podporo pa bodo prav tako izrazili številni donatorji.

Vse prebivalce ČS Šentvid prosimo, da čim prej sporočite lokacije, ki jih je potrebno očistiti, na telefonsko številko 01/ 512 41 22 ali pa nam informacijo posredujete po e-pošti: mol.sentvid@ljubljan.si.

Želimo si, da bi s skupnimi močmi in odgovornostjo do okolja očistili čim večji del naše okolice, zato ste lepo vabljeni prav vsi prebivalci ČS Šentvid, da se nam pridružite.

Zaključek akcije bo na Rugby igrišču Oval v Guncljah ob 11. uri, kjer bo poskrbljeno za malico in skupno druženje.

Prisrčno vabljeni in upamo, da se vidimo!

ČS Šentvid

Občani lahko divja odlagališča ali druga napačna odlaganja odpadkov v okolici prijavite tudi na Mestni inšpektorat na Proletarski ulici v Ljubljani (telefonska št.: 01/ 306 16 00).

Za odvoz kosovnih odpadkov se je možno naročiti s pomočjo spletnega portala Snage (www.mojiodpadki.si) ali preko telefona na številki 01/ 477 96 00.

ŠENTVID

VREDNOSTNI BON

za 2dl pijače

STRAHEC

Delovni čas:
pon - pet od 7^h do 18^h
sobota, nedelja in prazniki
zaprto

www.sendtvic.com

Šentvič d.o.o., Prušnikova 87,
Ljubljana - Šentvid,
Naročila: **041/560 206**

150 LET ŠOLSTVA V ŠENTVIDU NAD LJUBLJANO

Leto 1866 je bilo za Šentvid z okolico prelomno. V presiji po uklonitvi nemškemu jeziku ter kulturi takratnih vladarjev Avstro-Ogrske, katere del je bilo tudi ozemlje Slovenije, smo v Šentvidu po dolgih letih pogajanj z Ljubljano, položili temeljni kamen prve uradne, državne šole v Šentvidu (nasproti vhodnih vrat v cerkev sv. Vida, današnji Vidov dom). Poleti istega leta pa so zanesenjaki pod vodstvom šentviškega duhovnika Blaža Potočnika nedaleč stran ustanovili čitalnico, katere namen je bil prebujanje narodne zavesti in slovenstva pri ljudeh.

Leta 1774, v času Habsburške monarhije, je Marija Terezija uvedla obvezno šolanje za otroke, stare od 6 do 12 let. V Šentvidu je bilo staro župnijsko središče, zato lahko sicer brez trdnih zgodovinskih virov sklepamo, da je že pred terezijanskimi reformami obstajala šola. Elementarne šole pred odlokom Marije Terezije so pogosto imenovali nemške šole, saj je pouk potekal v nemškem jeziku. Vezan je bil na širjenje vere s pisano besedo (katekizem), Cerkev se je tako dotaknila vsaj osnov šolskega pouka (branje, pisanje). Poučevali so po navadi cerkovniki ali organisti, ki se za delo niso posebej izobraževali.

Tudi po reformi Marije Terezije v Šentvidu še dolgo nismo imeli državne elementarne šole (trivialke). Vzroki za to so bili zagotovo bližina Ljubljane, kjer so tovrstne šole že obstajale, poučevanje v državnih šolah v nemškem jeziku, v Šentvidu pa prav tako ni bilo za šolo ustreznega poslopja in niso vedeli, kako bi plačevali uradnega učitelja. Namesto državne šole je tako v Šentvidu potekala nedeljska šola, kjer je kaplan Janez Globočnik (1817–1819) poučeval v slovenskem jeziku. Pouk je potekal ob nedeljah, pogosto pa tudi ob delavnikih med 14. in 16. uro. Poučeval je branje in verouk, kasneje tudi pisanje in računanje.

Župnik Blaž Potočnik je po prihodu v Šentvid leta 1836 ustanovil zasebno šolo. V kaplaniji je naredil provizorično učilnico. V njej sta poučevala cerkovnikov sin Franc Volčič (organist, učitelj) in kaplan (kateheza). Oba sta poučevala brezplačno. Blaž Potočnik se je trudil, da bi čim več »učbenikov« iz nemškega jezika prevedel v domač, slovenski jezik. Tako je za pouk v šolah prevedel računico (Napeljevanje v računstvo) in slovnico (Gramatik der slowenichen Sprache) ter Praktično slovensko-nemško gramatiko. Kljub temu da v začetku šestdesetih let 19. stoletja v Šentvidu še ni bilo državno priznane šole, je bila šentviška mladina deležna najosnovnejšega šolskega pouka, znala je slovensko brati in peti. Blaž Potočnik je bil eden prvih, ki je zagovarjal, da mora biti pouk v osnovni šoli (prej nemški, sedaj ljudski) v celoti v materinščini. Zato se ni pretirano zavzemal za državno šolo, katere cilj je bil otroke naučiti nemščine.

Pouk v nedeljskih šolah je potekal ločeno za fante in dekleta. Blaž Potočnik je pri mašah nagovarjal ljudi, naj pošiljajo otroke v šolo, saj gre svet naprej in mora biti izobražen tudi kmet. Nedeljsko šolo so kasneje preimenovali v samo šolo ali vsakdanjo šolo.

Za ustanovitev redne državne šole v Šentvidu so bili v prvi vrsti odgovorni nadzorni šolski organi na Kranjskem. 6. novembra 1844 so določili zemljišče, na katerem naj bi zidali šolsko poslopje (prostor, kjer danes stoji pastoralni – Vidov dom).

Zidava poslopja se je zaradi dolgoletnih pogajanj, kdo bo financiral gradnjo, in drugih zapletov začela 9. maja 1866, to je letnica, ko se je zagotovo vedelo, da bo državna šola v resnici zgrajena. Dokončanje vseh del je bilo predvideno v septembru 1867, februarja 1867 pa so nato nujna dela zaradi pomanjkanja denarja zastala. Poslej je na javni in od države priznani šoli lahko poučeval le učitelj z ustreznim spričevalom, ki je bil na podlagi razpisa na službeno mesto imenovan

z dekretom. Na službeno mesto prvega učitelja je bil imenovan Matija Bernik 6. aprila 1868, poslopje je bilo blagoslovljeno 10. maja, pouk se je začel takoj naslednji dan, ko se je začela šolska kronika (11. maja). Pouk je bil poldneven in je potekal v slovenskem jeziku.

Učitelj je poučeval po dve uri, dopoldan starejše in popoldan mlajše učence, župnijska duhovnika pa sta skrbeli za šolski verouk.

Prva naloga državne šole je bila povečanje števila otrok, ki so hodili v šolo. Zaradi vse večjega števila otrok se je šola iz enorazrednice razširila v večrazrednico. Šola je zato delovala na treh različnih mestih: današnji pastoralni Vidov dom, novo manjše šolsko poslopje z vratom na ozemlju Miroslava Tomca, najeti so bili prostori v Belčevi hiši. Ker tudi navedeni šolski prostori ob 475 vpisanih učencih v letih 1910/11 niso zadoščali, so se odločili za gradnjo primerno velike šole na Vojdovi ledini. Novo šolo so blagoslovili 14. oktobra 1911, v njej je delovala šestrazrednica s štirimi vzporednicami. V tem poslopiju osnovna šola deluje še danes, tj. Osnovna šola Franca Rozmana Staneta.

V Šentvidu je delovalo še nekaj šol, povezanih z obrtništvom in kmetijstvom: obrtniška šola (1882), obrtno-nadaljevalna šola (1894), kmetijska šola, meščanska (1928) – kasneje gimnazija Šentvid (1945). Tu je bila jasno izražena skrb za razvoj rokodelsko-obrtniškega naraščanja in razvoj obrti nasploh.

Prva popolna gimnazija je po zaslugi škofa Jegliča nastala na šentviškem polju 1905. Ta zavod (Zavod sv. Stanislava), ki ima posebno mesto v narodnem in verskem življenju Slovencev, so postavili v Šentvid po eni strani zaradi nasprotovanja ljubljanske politike, po drugi pa zaradi ugodne lege v bližini Ljubljane.

V drugi svetovni vojni je bil odpravljen pouk v slovenskem jeziku, a je ta ponekod potekal ilegalno. Zaradi urbanizacije šentviškega prostora in priseljevanja prebivalstva od drugod, zlasti po drugi svetovni vojni, so nove šole dobile tudi nekdanje vasi, Vižmarje-Brod (1976), Koseze (1977), Dravlje (1980). Šentvid je leta 1958 z uvedbo enotne osemletne osnovne šole in skrčenjem gimnazije na 4 leta dobil drugo osnovno šolo v poslopiju novozgrajenega gimnazijskega poslopja (OŠ Šentvid, prej imenovana OŠ Alojza Kebeta).

V zadnjih nekaj letih smo v Šentvidu pridobili še dve osnovni šoli, obe zasebni; OŠ Alojzija Šuštarja (2008) in osnovno šolo po programu Montessori (2010).

V zgradbi nekdanjega rokodelskega doma (prej last Gimnazije Šentvid) je jeseni 2015 svoja vrata odprl tudi novodobni Center kulinarike in turizma KULT316, ki je del Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana in skrbi za višješolsko izobraževanje na področjih gostinstva, turizma, živilstva in prehrane.

Čitalništvo je teklo vzporedno z razvijajočim se šolstvom. 19. stoletje je bilo polno poskusov in teženj slovanskih narodov po uveljavitvi narodnih pravic in lastne avtonomnosti.

Prva čitalnica je po vzoru čitalnic na Češkem in Hrvaškem nastala v Mariboru leta 1861, istega leta tudi v Ljubljani. Naše čitalnice so si zadale nalogo privedi slovensko meščanstvo iz nemškega v slovenski tabor in vzbuditi v preprostem ljudstvu narodno zavest. Slovenski jezik se je govoril le na podeželju, meščanstvo se ga je največkrat sramovalo, misleč, da je primeren le za kmete, ne pa za urade in gospodo. Zato so v čitalnicah prirejali

družabne večere, imenovane »Besede«. Te prireditve so vsebovale nagovore z narodno buditeljsko temo, deklamacije, pevske točke, gledališke predstave, za zaključek pa še tombolo, včasih pa tudi ples. Na teh druženjih se je narod zavestno oblikoval kot politična enota in dozoreval je čut za lastno kulturno udejstvovanje. Do konca stoletja je bilo ustanovljenih na slovenskem okoli 80 čitalnic, zato ne brez razloga imenujemo to dobo čitalniška doba.

V Šentvidu je bila čitalnica ustanovljena na pobudo šentviškega župnika Blaža Potočnika, ki je bil tudi prvi predsednik. Potrjena je bila 21. avgusta 1866, ko je deželni predsednik baron Bach z odlokom št. 2128 potrdil njeno vlogo in pravila. V šentviški čitalnici se je poleg že naštetega rado prebiral časopise, izposojalo knjige, ustanovili so pevski zbor, tamburaški zbor, kasneje tudi telovadni odsek (telovadba na orodju). Leta 1908 so knjige iz čitalnice predali novoustanovljeni Ljudski knjižnici kot naslednici. Leta 1902 so v spomin ustanovitelju čitalnice v njen naziv vnesli ime Blaž Potočnik. Tako se je poslej imenovala Blaž Potočnikova čitalnica. Delovanje čitalnice je v času prve svetovne vojne v celoti zamrlo, večkrat se je morala seliti tudi knjižnica. Po vojni je čitalnica ponovno zaživela, leta 1926 je bil postavljen Ljudski dom za namene njenega delovanja. Leta 1933 je bila BPC z odlokom kraljevske banske uprave Dravske banovine razpuščena. Ljudski dom je postal nadarbinska last, ves inventar pa cerkvena last, prepoved je veljala do leta 1935, ko je bila razveljavljena. Medtem ko je večina čitalnic po Sloveniji v začetku 20. stoletja prenehala delovati, pa je gledališka skupina BPC v Šentvidu z nadaljevanjem svojih nastopov ostala zvesta poslanstvu svojega društva do začetka 2. svetovne vojne. Tedaj je bila primorana prenehati delovati. S tem dejstvom je bila Blaž Potočnikova čitalnica ena izmed najdlje delujočih čitalnic na Slovenskem. Njeno nasledstvo je prevzelo Društvo Blaž Potočnikova čitalnica, ki je bilo ustanovljeno leta 1996 in deluje še danes.

Viri:

Župnija Šentvid nad Ljubljano skozi čas in prostor, Letno poročilo štirirazredne ljudske šole, Zgodovina šolstva na Slovenskem, Spletne strani OŠ Alojzija Šuštarja, OŠ po metodi Montessori, KULT-a 316

Andreja Bečan (Društvo BPC)

PRAZNOVANJE 70-LETNICE GIMNAZIJE ŠENTVID

V letošnjem letu Gimnazija Šentvid praznuje 70-letnico delovanja. Osrednja prireditve je bila 2. decembra ob 18. uri v Cankarjevem domu. Ob tej priložnosti smo v avli Gallusove dvorane predstavili zbornik avtorice Vide Šifrer in postavili razstavo fotografij z naslovom Šentvidčani potujejo. V Gallusovi dvorani se je odvijala prireditev, ki se je pričela s pozdravnim govorom državne sekretarke na ministrstvu za šolstvo, dr. Andreje Barale-Lakota. Šolo, njeno preteklost in delovanje skozi sedemdeset let, sta predstavila sedanjí ravnatelj mag. Jaka Erker in dolgoletni profesor in tudi ravnatelj prof. Jure Grgurevič. Pisatelj Slavko Pregel, ki se je spominjal generacije šestdesetih let, je svoj govor pričel z besedami: »Slavna gimnazija, ki je mnogo mladega gradiva obtesala v kasnejše slavne državljane Slovenije ...«

Prireditve je povezoval Akira Hasegawa, nastopili pa so Rok Zupančič, plesno-glasbena skupina Artifex, skupina Acapella, glasbena skupina Siddharta in plesalka Sonja Čebašek. Režiserka prireditve Zora Lovrenčič je za konec prireditve predstavila video posnetek, na katerem so se povabljeni gostje spominjali svojega šolanja, sošolcev, trenutkov, ki so bili nekoč neresljivi in danes tako enostavni ... Svoje vtise so pripovedovali profesorji Jaša Kordič, Cirila Jesihar in Miloš Vrtič. Med nekdanjimi dijaki smo prisluhnili spominom, ki so jih podoživljali Tone in Barbara Hočvar, Ivan Šoštarčič (novinarji), Bojan Križaj (športnik), Rok Prebil (doktor kemijskih znanosti), Janez Škof in Uroš Furst (dramska igralka) ter sedanjí dijak Matevž Gros (prejemnik državnih priznanj s področja logike, matematike, kemije in znanja s področja sladkorne bolezni) s svojo mamo, profesorico matematike, Melito Pintar.

V nadaljevanju predstavljam zgodovinski pregled gimnazije od ustanovitve

do sedanjega obdobja.

Gimnazija Šentvid je bila ustanovljena 3. septembra 1945 z odredbo Ministrstva za prosveto in se je imenovala Državna nižja gimnazija. Bila je naslednica bivše meščanske šole, ki je v kraju Šentvid delovala od leta 1928 dalje.

Pričetek pouka je bil premaknjen na 16. september. Stavbo je bilo potrebno usposobiti za šolski pouk, saj je med vojno šolska stavba služila nemškim potrebam. V njej je delovala nemška šola Hauptschule für Knaben und Madchen. Del stavbe je bil namenjen bolnici, v kleti stavbe pa je bilo skladišče orožja in municije. Po odhodu Nemcev so del šole zasedli ruski vojaki, ki so čakali na odhod domov. V poletnih mesecih so domačini skupaj z ravnateljem in krajevno organizacijo AFŽ pripravljali stavbo za šolske namene. Pobelili so prostore, počistili celotno stavbo in uredili okolico.

Prvi ravnatelj šole je postal Janko Černuta. V šolo se je vpisalo 296 dijakov, ki so bili razporejeni v devet oddelkov. Predmetnik je vseboval 12 predmetov, od tega je imel slovenski jezik največ ur (6), potem je sledil ruski jezik s štirimi, odnosno tremi urami v višjih razredih, nato sta sledila matematika in prirodopis. Na šoli je poučevalo 14 profesorjev. Profesorji so poleg šolskih obveznosti opravljali še delo v različnih komisijah, vodili tečaje in poučevali na večernih šolah za pridobitev kvalifikacij.

Na šoli so pričeli delovati krožki, pevsko društvo in telovadno društvo. Že v prvem letu se je pokazala prostorska stiska. Primanjkovalo je učilnic in šola je dobila tri dodatne prostore v bivši mežnariji, ki jih je preuredila za pouk. Število dijakov se je vsako leto povečevalo. V šolo so se vpisovali dijaki iz Medna, Medvod, Preske, Reteč, Pirnič, Vodice, Smednika, Skarjuče in tudi iz Spodnje Šiške. V šolo so hodili peš, največ pa s kolesi. S prvo šolsko reformo v letu 1947/48 je šola dobila nov učni načrt in predmetnik. Na novo so se pričeli poučevati astronomija v povezavi s fiziko, moralna vzgoja in ustava. Ukinjen je bil verouk. Spremenilo se je ocenjevanje predmetov in pričelo se je ocenjevati tudi vedenje dijakov. Šola se je pričela imenovati XII. gimnazija.

Petdeset let so šolo zaznamovala s številnimi spremembami. Novi ravnatelj je postal profesor Stane Medved. Zaradi velikega vpisa dijakov je pričelo primanjkovati prostora in gimnazija se je selila v bivše prostore zasebne škofijske gimnazije. Šola je bila centralno ogrevana, imela je veliko, dobro opremljeno telovadnico in garderobo za obleke. Naravoslovni predmeti so dobili kabinete z dobro opremo za laboratorijske vaje. Začetek in konec pouka je oznanil šolski zvonec. Na šoli so pričeli izdajati šolsko glasilo Utrpi. Po končanem šolanju so dijaki opravljali veliko matura.

V šolskem letu 1958/59 se je gimnazija preselila v novo šolsko stavbo na Prušnikovi ulici. To je bila prva moderna povojna zgradba, ki je imela funkcionalno razporejene prostore. V novi stavbi je dobila prostore tudi Osnovna šola Alojza Kebeta, ki je bila ustanovljena kot druga osnovna šola v Šentvidu. V tem letu je pričela veljati tudi nova šolska zakonodaja, s katero so gimnazije postale štirirazredne šole, osnovne šole pa osemletne. Štirje razredi nižje gimnazije so bili priključene osnovni šoli, štirje višji razredi pa so postali samostojna enota, imenovana gimnazija.

Tako je gimnazija postala štirirazredna šola in je dobila tudi novo ime; preimenovala se je v V. gimnazijo Ljubljana Šentvid. Z novo reformo se je spremenil tudi šolski predmetnik. Poleg novih predmetov se je uvedla še obvezna proizvodna praksa v delovnih organizacijah. Na šentviško gimnazijo so se lahko dijaki vpisovali v naravoslovno-matematično ali družbeno-jezikoslovno usmeritev. Zaradi vključevanja strokovnih znanj so gimnazije postale zaključne šole druge stopnje, ki so omogočale mladini, da se zaposlijo na delovnih mestih v gospodarstvu ali javnih službah. Zaradi teh novosti se je matura spremenila v zaključni izpit.

Število dijakov je z leti naraščalo, zato se je uvedel dvoizmenski pouk in na šoli se je pričel graditi prizidek in telovadnica. Ker je bilo vedno več dijakov, ki so se v šolo vozili z vlakom, se je tudi pouk prilagodil voznemu redu vlakov. Naša gimnazija je bila ena izmed prvih srednjih šol v Ljubljani, ki je pričela z letnim preverjanjem znanja matematike. V letu 1969 je

novi ravnatelj postal profesor Rado Jan, proti koncu leta ga je zamenjal profesor Jože Šifrer. V času njegovega vodenja šole se je uvedel petdnevni delovni teden. Na šoli so delovali krožki in društva, ki so nudili bogato vsebino na umetniškem, raziskovalnem, športnem in kulturnem področju.

V letu 1973 je bil za ravnatelja imenovan profesor Srečko Božnar. Zaslužen je bil za uvedbo športnih oddelkov in kabinetnega pouka. Šola je v tem obdobju zaslovela kar z dvema odmevnima dogodkoma. Prirodoslovni krožek pod mentorstvom profesorice Majde Repovž je prejel nagrado raziskovalne skupnosti občine za uspešno analizo onesnaženosti okolja in rek v okolici Šentvida. Šolsko glasilo pa je prejelo republiško nagrado za najboljšo šolsko glasilo. V šolskem letu 1974/75 se je šola preimenovala v Gimnazijo Ljubljana –Šentvid in to ime obdržala vse do uvedb usmerjenega izobraževanja.

V šolskem letu 1980/81 so bile v skladu z novo zakonodajo gimnazije ukinjene. Šolstvo je postalo sestavni del »enotnega sistema združenega dela«, s čimer je odpadla potreba po široki, splošni izobrazbi. Pričelo se je usmerjeno izobraževanje. Gimnazija se je preimenovala v Srednjo šolo za elektroniko. Dve leti za tem je bil za ravnatelja imenovan profesor Jure Grgurevič.

Šola je dobila v upravljanje Rokodelski dom na Prušnikovi ulici, ki ga je uporabljala za izvedbo pouka, praktičnih vaj in dejavnosti krožkov. V naslednjem desetletju je šola ponovno odprla gradbišče. Prišel se je zidati medzidek med starim in novim delom šolske stavbe, opremil se je prostor za fitness center in v novem tisočletju je gimnazija pridobila še novo telovadnico. Usmerjeno izobraževanje se je končalo v letu 1990. Na šoli je bil uveden splošni gimnazijski program. Šest let za tem je šola odprla športne oddelke.

Prelom tisočletja je šolo postavil v nove izzive. Spremembe v družbi, računalniška tehnologija, prenovljeni učni načrti in spremenjena šolska zakonodaja so tisti, ki vplivajo na prilagajanje sodobnim trendom družbe. Šola vseskozi podpira ustvarjalne ideje, projektno delo, izmenjave dijakov, raziskovalno dejavnost, tabore, humanitarne akcije in na ta način dijakom nudi možnost, da se naučijo več na drugačen način.

Dijaki gimnazije se preizkušajo tudi na športnem področju. Že nekaj let branijo naslov državnih prvakov v atletiki. Uveljavljajo se tudi na drugih področjih skupinskih športov, plavanja, smučanja, drsanja, akrobatskega plesa Močna je košarkarska ekipa fantov, ki je v letu 2013 na svetovnem mladinskem prvenstvu v Cipru dosegla tretje mesto.

Poleg športnih dejavnosti so dijaki aktivni tudi na drugih področjih. Že vrsto let na šoli poteka gledališki maraton, kjer dijaki pripravijo odsko predstavo izbranega gledališkega dela. Pri tem sami izdelajo plakat, sceno, pripravijo rekvizite in gledališki list. V društvu Curriculum Vitae ustvarjajo in izvajajo lastne predstave, izdajajo glasilo, sodelujejo na oddajah po radiu in TV, gostujejo na domačih odrih in so prepoznavni tudi v tujini, od koder vedno prinesejo nagrade ali pohvale.

Med krožki, ki vključujejo več kot tretjino dijakov, je med najstarejšimi prav gotovo astronomski krožek, ki z observatorijem na strehi šole privablja tudi krajanje, da si ogledajo redke nebesne pojave in spremljajo njihovo dejavnost tudi preko spletne strani. Na šoli so odmevni tudi literarni večeri, na katere vabimo pisatelje, pesnike in druge literarne ustvarjalce, ki predstavijo svoje delo in se pogovarjajo o ustvarjalnosti ter pomenu pisane besede, pomenu branja in oblikovanju kulturnih vrednot med mladimi.

Leta 2003 je pričel šolo voditi mag. Jaka Erker. V profesorskem zboru je 49 učiteljev, vseh zaposlenih pa 64. Šola vabi vse krajanje in še posebej učence osnovnih šol, da obiščete šolo in prireditve, ki so namenjene tudi vam. Na šoli je zanimiv vivarij, astronomski observatorij, fitness center. Prijavite se lahko na aktivnosti, ki jih dijaki pripravljajo za krajanje in za vse ostale, ki jih zanimajo, - računalništvo, telesna aktivnost, vaje gibanja ...

Tekst: Vida Šifrer, Foto: Arhiv Gim. Šentvid

SIMBIOZA

Zaradi velikega zanimanja za sodelovanje pri projektu Simbioza med generacijami, ki je na Gimnaziji Šentvid potekal v preteklih dveh letih, bomo izvedli računalniški tečaj v okviru Simbioze šola po principu medgeneracijskega sodelovanja tudi letos, in sicer v mesecu aprilu:

- ponedeljek, 11. 4. 2016: Računalnik, moj prijatelj,
- torek, 12. 4. 2016: Zapisuj in oblikuj – Word,
- sreda, 13. 4. 2016: Brez elektronske pošte ne gre,
- četrtek, 14. 4. 2016: Klik v svet.

Računalniški tečaj, ki je brezplačen, bo potekal v računalniški učilnici v 3. nadstropju šole od 14.30 do 16.30. Udeležite se lahko vseh predavanj ali pa si izberete le eno.

Zaradi omejenega števila udeležencev vas prosimo, da se prijavite na telefonski številki 01 500 06 60 (ga. Tina Podrenek) v času med 8.00 in 11.00.

Z veseljem vas pričakujemo in se veselimo druženja z vami!

Dijaki in profesorji Gimnazije Šentvid

MEDNARODNA IZMENJAVA ERASMUS+ NA GIMNAZIJI ŠENTVID

Na gimnaziji Šentvid je od 13. do 19. marca 2016 potekala 6. mednarodna izmenjava projekta Erasmus+ v okviru mednarodnih izobraževalnih programov Evropske unije. Uradni naslov projekta je »FAMILY, COMMUNITY AND SCHOOL: THE TROIKA OF MY VALUES!« (Družina, skupnost in šola: tri moje vrednote!). Gostili smo 14 učiteljev in 14 dijakov iz šestih držav: Portugalske, Belgije, Avstrije, Romunije, Grčije in Turčije, ki sodelujejo v projektu Erasmus+. Projekt se je začel 1. septembra 2014 in bo potekal do 31. avgusta 2016. Prijavitelj projekta je portugalska šola Agrupamento de Escolas de Miranda do Corvo. Poleg te šole in Gimnazije Šentvid pa sodeluje še pet partnerskih šol: Bundeshandelsakademie und Bundeshandelsschule iz Kitzbühla v Avstriji, 2o Epaggelmatiko Lykeio Xanthis iz mesta Xanthi v Grčiji, Kartal yüksel ilhan alanyali fen lisesi iz Istanbula v Turčiji, Athenee Royal Jules Bara iz mesta Tournai v Belgiji in Colegiul Economic »George Baritiu« iz mesta Sibiu v Romuniji.

Namen evropskega projekta je aktivnost učenja in poučevanja za pridobivanje bogatih vsestranskih izkušenj in za različne oblike medpredmetnega sodelovanja in usposabljanja mladine o vrednotah v šoli, družini in skupnosti. Kako je skupnost pomembna, se kaže v odnosih med sosedi, na praznovanjih, pri prostovoljskih in skupnostnih projektih. Ne nazadnje pa se v šoli srečujejo različne vrednote izhajajoč iz različnih družin in skupnosti. Šola je zmes različnih kultur, vzorov in dojemanj resničnosti. Med pomembne cilje šteje tudi spoznavanje in spoštovanje drugačnosti, krepitev zavesti o skupni pripadnosti evropskemu kulturnemu prostoru in spodbujanje

h gradnji prijateljskih odnosov. Vse to igra pomembno vlogo pri oblikovanju vrednot.

Naši dijaki so v nedeljo, 13. 3. 2016, toplo sprejeli svoje vrstnike in jih odpeljali na svoje domove. V ponedeljek dopoldan smo jim na gimnaziji Šentvid priredili dobrodošlico s pogostitvijo in kratkim kulturnim programom, ki so ga za svoje goste iz tujine pripravili naši dijaki, sledili so nagovor gospoda ravnatelja mag. Jake Erkerja in predstavitev ter ogled šole. Na koncu so goste še posebej navdušili Šentviški fanatiki – šolska akrobatska skupina.

Po kosilu v jedilnici OŠ Šentvid je sledil sprejem pri gospodu županu Zoranu Jankoviču v mestni hiši. Prijazno nas je sprejel, pogostil in nam s ponosom predstavil Ljubljano kot zeleno prestolnico Evrope 2016, ki je ljudem in okolju prijazna, urejena in varna. Poudaril je, kako veliko Ljubljana vlaga v prihodnost otrok in mladine ter jim omogoča tudi kakovostno sedanost. Njegovi sodelavci so nam omogočili ogled starega mestnega jedra in z vzpenjačo smo se povzpeli na ljubljanski grad.

V naslednjih dneh smo v šoli delali na projektu. Učitelji smo si izmenjali inovativne prakse in izkušnje, uporabo sodobnih metod učenja in poučevanja, predstavili rezultate vprašalnika o stereotipih, načrtovali novo izmenjavo na Portugalskem, se pripravljali na nov triletni projekt z naslovom Enakost spolov (začetek v prihodnjem letu) in evalvirali slovensko izmenjavo. Dijaki so bili ves čas aktivni na delavnicah, kjer so predstavili svoje kratke filme in intervjuje o prostem času in skupnosti. Dijaška ustvarjalnost in igrivost je še bolj prišla do izraza na delavnici Mozaik vrednot. Z zanimanjem so sodelovali tudi na delavnicah astronomije, biologije, kemije in pri programiranju lego robotov, ki so jih naši profesorji pripravili v angleškem jeziku. Slovenske družinske vrednote so gostujoči dijaki spoznavali v prostih popoldnevih. Namen mednarodne izmenjave je tudi, da dijaki in profesorji spoznavajo nove dežele in kraje z njihovo zgodovino, arhitekturo in umetnostjo ter nove ljudi in jezike, vrednote in običaje. Prva ekskurzija nas je vodila na Primorsko. Najprej smo si ogledali Postojnsko jamo, občudovali Kras, nato pa še Sečoveljske soline in Piran. Po prostem času v Piranu je sledila še večerja v Postojni.

Ker smo našim gostom želeli predstaviti Slovenijo v vsej njeni raznolikosti, smo jih na naslednji izlet odpeljali na Gorenjsko v dolino pod Poncami na ogled smučarskih poletov. V Planici so imeli priložnost občutiti vso mogočnost gorske narave in planiških skalalnic. Bili so del množice občudovalcev poguma najboljših skalalcev z vsega sveta, ki v Planici dosegajo odlične rezultate. Tudi oni so pripomogli k nepozabnemu vzdušju na tem tekmovanju. Popoldan je sledil še ogled Blejskega jezera z gradom, dan pa se je zaključil z večerjo v Ljubljani. Naše celotedensko druženje smo zaključili v petek, 18. 3. 2016, zvečer na skupni večerji, po kateri je sledila zabava z glasbo in plesom. Slovenski dijaki so svoje goste naučili nekaj slovenskih ljudskih plesov, ti pa so nam seveda tudi pokazali plese iz svojih dežel.

V tem projektu so se skozi številne dejavnosti prišlo do izraza vrednote: družina, skupnost in šola. Dijaki so stkali prijateljske vezi s sovrstniki iz drugih evropskih držav, spoznavali njihove običaje med gostovanjem v njihovih družinah in skupnostih, se tako naučili spoštovati njihovo drugačnost ter spoznali njihova šolska okolja. V novem okolju so z novimi ljudmi osebno zrasli in krepili zavest o skupni pripadnosti evropskemu kulturnemu prostoru, v katerem bomo vsi še naprej tkali prijateljske vezi z dijaki in profesorji.

Koordinator projekta
Matija Pustovrh, prof. nemščine in angleščine

ZIMSKI TRENINGI KAJAKAŠEV

Tudi v zimskih mesecih imamo kajakaši veliko dela. Starejši tekmovalci treninge opravljajo na vodi, mlajši pa na suhem. Mlajši hodijo v telovadnico, tečejo, grejo na Šmarno goro, trenirajo v fitnessu, tečejo na smučeh, hodijo v hribe in se na bazenu učijo eskimskega obrata. Mladinci, mlajši člani in člani so bili na pripravah v Al Ainu (ZAE), v Avstraliji ter v francoskem Pauju. Skratka, tudi pozimi nam ni dolgčas.

V mesecu decembru Kajak Kanu Klub Tacen organizira »Miklavževe priprave«, kamor gredo vsi tekmovalci kluba, od najmlajših do najstarejših, ter veliko staršev in ostalih članov kluba. Letos smo šli v Vrsar in imeli super vreme, bilo nas je okoli 100. Na pripravah so tekmovalci trenirali 3x dnevno (veslanje dopoldne in popoldne, nato pa tek ali nogomet ali fitness ...). Mlajšim tekmovalcem prilagodimo program, tako da gredo zvečer tudi na bazen ali pa na ogled mesta. Starši in drugi člani kluba pa gredo na priprave uživati. Nekateri veslajo, drugi plezajo, se sprehajajo, igrajo tenis, kolesarijo ali pa preprosto uživajo v morskem zraku. Ker so to Miklavževe priprave, je pridnim tekmovalcem nosil tudi Miklavž :))

Vsako leto na Gregorjevo TD Šmarna gora organizira Pozdrav pomladi, kjer sodelujemo tudi mi. Na čolne damo bakle ter naredimo predstavo pod savskim mostom. Vsako leto nas gleda in spodbuja veliko ljudi.

Spremljajte nas tudi na naši facebook in spletni strani (www.kajakklubtacen.si)

OPEKARSTVO IN OPEKARNA GAMELJNE 2. DEL: ZGODOVINSKI RAZVOJ

Popotresno obdobje je bil pravi čas za odpiranje opekarn

Učinki rušilnega ljubljanskega potresa leta 1895: Trubarjeva cesta, Ljubljana, foto Wilhelm Helfer

Osrednji objekt nekdanje Opekarnice Gameljne brez porušenega dimnika, ki je štrlel iz stavbe 45 m visoko. V tej stavbi je bila nameščena krožna opekarniška peč. Na vzhodni strani stavbe, kjer je napis GRAS, je bilo nekoč šest vhodnih vrat v komore Hofmanove krožne peči.

Izdelava opeke kot osnovnega gradbenega materiala je bila razširjena po vsej Sloveniji, od Nove Gorice na Primorskem (Goriške opekarnice) do

Pomurja v severovzhodni Sloveniji (Melinci, Radgona). V Slovenijo in Evropo so opekarsko znanje in mobilne peči prinesle rimske legije, ki so rabile gradbeni material za izdelavo vojaških utrd in naselij.

Po odhodu Rimljanov je opekarska dejavnost na slovenskem ozemlju skoraj zamrla. Ponoven razcvet je pri nas opekarstvo doseglo po rušilnem ljubljanskem potresu, ki je močno prizadel celoten ljubljanski prostor in širšo okolico. Večina bivalnih in gospodarskih poslopij je bila takrat do tal porušena.

Po doslej zbranih podatkih iz opekarniške dokumentacije ter pisnih in ustnih virih naj bi opekarno v Srednjih Gameljnah pri Ljubljani ustanovili trije družabniki leta 1908. Ni znano, če je na tem mestu že pred tem stala oziroma delovala kakšna starejša opekarna. Opekarna Gameljne je bila zgrajena na zelo ugodnem mestu, saj je v neposredni bližini lahko odprla velik dnevni kop kakovostne gline, ki je bil povezan z opekarno z dolgim ozkim tirom, po katerem so ročno tovorili nakopano glino v opekarno.

Omenili smo že, da nam zgodnja srednjeveška zgodovina opekarništv na ozemlju med reko Savo, Šmarno goro in osamelcem Rašica ni znana, zato opisujemo njegovo zgodovino po ljubljanskem potresu. Popotresno obdobje je bilo pravi čas za odpiranje opekarn. Trije družabniki, ki so združili svoj kapital in odprli opekarno v Srednjih Gameljnah, so vodili opekarno do leta 1920.

Od leta 1920 do 1933 je bila Opekarna Gameljne v rokah družine Oražem, ki je dobivala elektriko v Česnjevi elektrarni na Brodu pri Ljubljani. Opekarna je nato prešla iz Oražmovih rok v last družine Česenj.

Posesnik Ignacij Česenj, rojen 31. julija leta 1874 v Tacnu, je bil lastnik zemljišča ob Savi na Brodu, kjer je najprej z veliko zagnanostjo izkoriščal moč vode za mlin in žago.

V naseljih med reko Savo, Šmarno goro in osamelcem Rašica so bile razvite številne obrti, kot so mizarstvo, sodarstvo in opekarstvo v Srednjih Gameljnah, ki so rabile vedno več električne energije, zato je Ignacij sklenil, da bo na lokaciji pri tacenskem mostu zgradil še elektrarno. Predvsem zato, ker Mestna elektrarna Ljubljana v tem času ni mogla pokrivati potreb Šentvida in naselij pod Šmarno goro oskrbe z elektriko, saj je takrat proizvajala samo enosmerni tok. Gradnja Hidroelektrarne Česenj, ki je imela moč 120 kVA, se je začela leta 1908 in končala leta 1910. Nova hidroelektrarna je proizvajala izmenični tok in je z elektriko oskrbovala naselja Šentvid, Vižmarje, Šmartno in nekatere okoliške vasi. Ignacija je po njegovi smrti v italijanskem ujetništvu na otoku Asinari leta 1916 nasledila njegova žena Ivana Česenj, ki je postala lastnica elektrarne in je z vso resnostjo in zagnanostjo prevzela njeno vodenje.

Leta 1929 je elektrarno temeljito obnovila, povečala njeno zmogljivost in zgradila nove daljnovode ter priključila na svoje omrežje še nova naselja. Leta 1934 je Mestna občina Ljubljana prevzela omrežje Hidroelektrarne Česenj in odkupila vso njeno proizvedeno elektriko. Pred drugo svetovno vojno je Ivana Česenj, ki je postala tudi lastnica opekarn v Gameljnah, ustanovila delniško družbo Elektrarna Česenj d.d. Brod pri št. Vidu nad Ljubljano.

Hidroelektrarna Česenj Ljubljana Brod zaradi nerešenega lastništva še danes deluje z enako zmogljivostjo kot pred vojno

Tik pred drugo svetovno vojno je imel opekarno v lasti Martin Česenj, ki je bil tudi njen upravnik. Ker se je bal, da bo ostal brez opekarn in službe, je dal svojo Opekarno Gameljne v državno last. Po zakonu o nacionalizaciji je sicer lastništvo nad opekarno izgubil, ostal pa je še naprej njen upravnik. Po drugi svetovni vojni sta bili Hidroelektrarna Česenj in Opekarna Česenj po Zakonu o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij Ur. list FNRJ št. 98/1946 in 35/1948 nacionalizirani. Nacionalizacija je pomenila prehod privatne lastnine v družbeno. Z omenjenim zakonom so bila podržavljena vsa privatna podjetja, ki so imela po svojem značaju ali po kapaciteti splošen pomen za zvezno ali republiško gospodarstvo.

Takoj po drugi svetovni vojni so bile leta 1947 ustanovljene Ljubljanske

opekarne, ki so združevale sledeče opekarn: Log, Vič, Brdo, Gameljne, Emona-Opeka, Draga, Bobovek v Kranju, Radomlje, Vrhniške opekarn in Obrov.

Najstarejša rečna terasa je pliokvartarne starosti. V njej prevladuje blede rumena ilovica z oglatimi drobcji in prodniki. Gre za masiven in le tu in tam plastnat sediment, ki je nastal s fizikalnim razpadanjem pod njim ležečih tennih ploščastih mlajšepaleozojskih klastičnih kamenin ter s spiranjem nastale preperine s pobočij v nižje predele.

Svetlo siva, siva in modrikasto siva plastnata jezerska glina, ki so jo delavci kopali za potrebe gameljske opekarn

V sklopu opekarn Ljubljane in okolice je deloval tudi obrat Črnuške opekarn, ki je združeval poleg opekarn v Črnučah še Opekarno Škofljica, Opekarno Draga-Ig, Opekarno Gameljne in Opekarno Log pri Ljubljani. Sedež črnuškega obrata je bil v Črnučah, kjer se je vodilo tudi finančno knjigovodstvo vseh naštetih opekarn. Opekarna v Srednjih Gameljnah je zašla v težave sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Tovarna barvil Belinka je takrat opekarni v Srednjih Gameljnah predlagala, da bi se priključila k Belinki s tem, da bi začela pridobivati najfinejšo glino kaolin. Ta ideja ni bila uresničena. Okoli leta 1976 je bila Opekarna Gameljne zaradi premajhnih zalog opekarniške glin in zaradi zastarele tehnologije primorana proizvodnjo ustaviti, saj zanjo ni bilo več nobene prave rešitve.

Stevo DOZET, doktor geoloških znanosti

PROSTOR ZA DRUŽENJA IN PIKNIKE

ŠRC ŠD Šentvid-Ljubljana: »Pod Kozolcem«
V športno rekreacijskem centru ŠD Šentvid-Ljubljana sprejemamo rezervacije za brezplačni najem piknik prostora. »Pod Kozolcem« je prostora za 50 oseb in se nahaja ob kvalitetnih igriščih za odbojko na mivki. Na razpolago so vam tudi otroška igrala za vaše najmlajše ter plinski žar.

Rezervacije sprejemamo na
urban@sport-sentvid.si ali 040/208-224.

**Več na www.sport-sentvid.si in Facebook strani /
BeachvolleySentvid**

POMLADANSKI KOTIČEK ZA NAJMLAJŠE

Marjeta Bilban

V tem mesecu so praznovale dekleta, žene, mamice in babice. Pa je prišla ... konec marca naša ... pomlad. Pred nami je čas velikonočnih junakov, zajčkov in piščančkov.

V lažjem pričakovanju teh praznikov se podajmo na pot ustvarjanja.

Velika noč je velik dogodek. Praznik, kjer se srečamo s prijatelji in družino. Velika noč je čas urejanja hiše, vrtov in okolice. Da bo naš dom lepši, ga lahko okrasimo z zajčki iz papirja.

Skupaj razmigajmo prstke in oblikujemo zajčka.

Poglejmo še malo ven. Zunaj je pomlad. Veliko že veš o tem letnem času.

Ali znaš rešiti uganko, iz knjige **STO UGANK** avtorice Anje Štefan?

KDO NA CELEM ŠIRNEM POLJU
IMA NAJLEPŠA KRILA?
TANJŠA SO KOT CVETNI LISTIČ,
NEŽNEJŠA KOT SVILA.

(vir: internet)

Le kdo je imel pomlad v mislih?
Zakaj ni slike uspel dokončati? Je
morda zaljubljen. Kdo ve?
Našel se je metuljček, ki je
narisal le na pol. Nariši ga tako,
da bo leva stran enaka desni in
nato ga pobarvaj. Zraven se lahko
naučiš pripovedovati pomladno
pesmico.

Spet pomlad je zacvetela,
zvonček zjutraj te zbudi,
okrog tebe pa vesela
družba praznik tvoj slavi.

Sonca naj pomlad ti vsuje,
da iz spanja te zbudi,
s tabo skupaj naj praznuje,
naj se stran mu ne mudi!

(vir: internet)

Do naslednje številke vam svetujem naslednje: srkajte vonj pomladnih trav in občutite božanje sončnih žarkov, naj vas razveseljujejo prosti dnevi. Privoščite si bivanje na prostem.

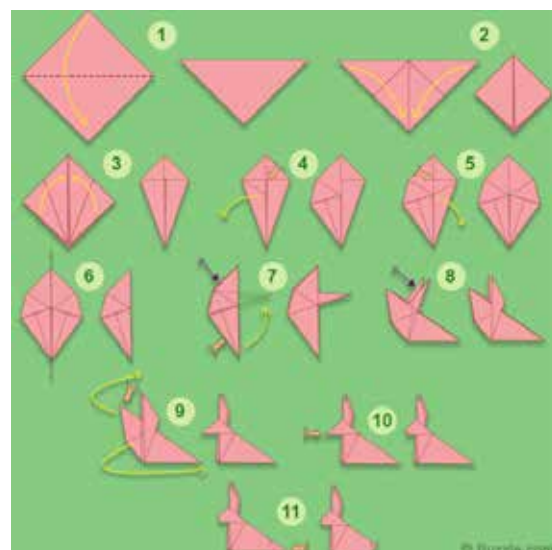
Naredite si praznovanje lepo v krogu tistih, ki jih imate najraje. Iz uredništva vam pošiljamo lepe pozdrave do prihodnjic.

Zraven pa si zapojemo še pesmico o pomladi.

J. Bitenc: Kukavica

Kuku, kuku,
iz gozda odmeva,
kuku kuku,
že kukav'ce glas.

Kuku, kuku,
nam ptička prepeva,
Kuku, kuku,
pomlad je že tu.
(vir: internet)

Želim vam prijetno pomlad. Igrajte se čim več na prostem. Srkajte vonj pomladnih trav in občutite božanje sončnih žarkov. Če bo veliko dežnih kapelj, doživite njihovo svežino. Igrajte se kot žabe. Do prihodnjic vam iz uredništva želim en lep pozdrav.

DOGODKI V GLASBENEM CENTRU ZVOČNA ZGODBA

Pol leta šolskega leta 2015/2016 je že za nami. V našem glasbenem centru smo v tem času organizirali nekaj nastopov (jesenski, nastop učencev tekmovalcev, božično-novoletni in pustni) ter gostovali na prireditvah (v Guncjlah na tradicionalnem šentviškem jesenskem dogodku in ob dnevu Alzheimerjeve bolezni v centru Ljubljane). Naš učenec klavirja Andraž Ulaga je Glasbeni center Zvočna zgodba zastopal na regijskem tekmovanju mladih glasbenikov Ljubljane in dosegel srebrno priznanje (mentorica Mojca K. Sušnik). Učenec kljunaste flavte Filip Visočnik iz razredu prof. Jasne Rojc pa se je udeležil delavnice za kljunasto flavto na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, kjer je po celodnevem sodelovanju na delavnici doživel nastopil na večernem koncertu udeležencev.

Nastop v Guncjlah na jesenskem srečanju na Regijsko tekmovanje Ljubljane 2016, Andraž Ulaga (klavir) in mentorica Mojca K. Sušnik Pustni nastop, 9. februarja 2016

V spomladanskem delu se veselimo aprilskega nastopa v Ljudskem domu, kjer se bodo naši učenci predstavili z glasbeno bajko Jezerski zmaj. V maju se bodo godalci udeležili Tartinijade v Piranu, kjer bodo na zaključni prireditvi 7. maja skupaj z drugimi mladimi iz vse Slovenije zaigrali nekaj skladb tega violinskega baročnega skladatelja. Vabljeni tudi na naš glasbeni popoldan, kjer bomo izvedli kratko skupinsko glasbeno uro po metodi Edgarka Willemsa in nastopili bodo učenci inštrumentalisti.

V juliju pa že sedaj napovedujemo že 3. Poletne glasbene dneve Willemsa, ki bodo v Domu sv. Vida v prvem tednu julija in v zadnjem tednu avgusta. Prijavijo se lahko učenci od dopolnjenega 6. do 15. leta.

Prijavnica bo na voljo na naši spletni strani www.zvocnazgodba.si.

Ula Ulaga, direktorica GCZZ

SKUPINA MLADIH

Živimo v Šentvidu in organiziramo tedenske sestanke za mladino od 11 do 15 let. Na srečanjih pripravljamo načrte, kako bi pomagali izboljšati skupnost in jih uresničujemo. Učimo se iz poučnih zgodb, ki jih beremo iz gradiv, ki jih je pripravil Ruhi Institut. Ukvarjamo se tudi z umetnostjo, glasbo in športom. Vse to pomaga mladim v skupini, da se bolje spoznajo in odkrijejo, kako lahko pomagajo skupnosti, v kateri živijo, ter razvijejo svoje talente. V skupini imamo člane iz Anglije, tako da imajo člani skupine priložnost izboljšati svojo angleščino. Udeležba je brezplačna.

Naša motivacija za vzpostavitev skupine je, da prispevamo k boljši prihodnosti in pomagamo mladim, da dosežejo svoj poln potencial.

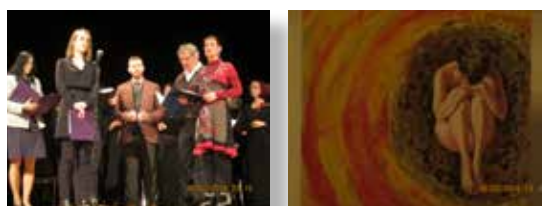
Skupina mladih

POEZIJA V MENI

Šentvid na Ljubljano

(AKADEMIJA OB KULTURNEM DNEVU)

Letošnja akademija ob kulturnem prazniku je bila nekaj posebnega. Zbrali smo se 6. februarja zvečer v Ljudskem domu in prisluhnili poeziji domačih avtorjev. Predstavljal sta se nam pesnika g. Alen Štojs Goljar in g. Anton Sečnik ter pesnice ga. Vesna Kirbiš, ga. Nataša Muršec in ga. Eli Miklavčič. Večer se je odvijal pod naslovom »Poezija v meni«, kar se je pri večini poslušalcev na koncu tudi uresničilo. Pesmi so ostale v naših srcih, prav zlahka smo si predstavljali, da so to že uveljavljeni avtorji poezije. Pustili so sled, pri tlakovanju le-te pa so jim pomagale pevke ženskega pevskega zbora Rozka Usenik in povezovalka Manca Razboršek. Slednja je s svojimi, že skoraj dramskimi vložki nežno povezala koščke v celoto. Ob kozarcu okusnega slovenskega vina smo imeli možnost po samem programu postati in si ogledati prvo slikarsko razstavo domače avtorice ga. Eli Miklavčič. Pronicljiv scenarij in režijo prireditve je naredila ga. Urša Erman, ki je v poročilu na spletni strani zapisala: »Negujmo, vzgajajmo, živimo jezik, ki nam je v zibko položen.«

Andreja Bečan (Društvo Blaž Potočnikova čitalnica)

Fotografije: Simona Čarman

DOMOVINA (PO PREŠERNOVIH STOPINJAH)

Domovina, tvoja jutra bistrijo misel, tvoje gore sprejmejo moj pot, moja kri se vpija v tvoje travnike, solze sprejmejo tvoje noči in nek smeh valovi v tvojih lipah. Kot je rekel že Joža Vovk in vedno bolj drži: Moje pesem je rodila bolečina, najstrašnejša, najbolj mila – domovina. O vsem tem smo preko zapete pesmi in recitacij slovenskih literatov razmišljali okoli poldneva na kulturni dan na Šmarni gori. Veter z dežjem nas ni pregnal. Društvo Blaž Potočnikova čitalnica iz Šentvida namreč že vrsto let sodeluje s prireditvijo na Šmarni gori v sklopu projekta Po Prešernovih stopinjah. Pred tem je ob 11. uri v šmarnogorski cerkvi mašo za pokojne kulturnike v somaševanju z višnjegorskim župnikom Janezom Mihelčičem daroval gospod France Urbanija, triglavski župnik naše mladosti.

Špela Sitar (Društvo Blaž Potočnikova čitalnica)

Fotografije: Simona Čarman

KONCERT BIG BAND ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE S SOLISTKO ALENKO GODEC

V četrtek, 7. 1. 2015, nam je v Ljudskem domu podaljšal praznične dni big band Orkestra slovenske vojske s solistko Alenko Godec. Dirigent Rudolf Strnad je ob glasbeni spremljavi zapel kar nekaj starih ameriških božičnih klasik, kot so: Let is snow, Jingle Bells ... Prav na tleh Združenih držav Amerike je s svojim pevskim nastopom vztrajala tudi Alenka Godec, med drugim je zapela tudi znano Franka Sinatre New York, New York.

Za zaključek ob velikem aplavzu nas je vrnila v nostalgijo s popevko g. Privška »Nad mestom se dani«. Večer je prehitro minil.

Andreja Bečan (Društvo Blaž Potočnikova čitalnica)

Fotografije: Simona Čarman

NAPOVEDNIK MAREC–MAJ 2016

VELIKONOČNI ZAJČEK IN MAVRICA

Četrtek, 24. 3. 2016, ob 17. uri v
Waldorfskem vrtcu Mavrica
Waldorfski vrtec Mavrica, Prušnikova ul. 60

UČNA DELAVNICA TELESNA DEJAVNOST – VPIS

Petek, 25. 3. 2016, ob 10. uri v ZD Šentvid
Zdravstveni dom Ljubljana Šentvid

RUGBY TEKMA RK Ljubljana : RAK Olimpija

Sobota, 26. 3. 2016, ob 14. uri na rugby
igrišču Oval v Guncljah
Rugby klub Ljubljana

PLESNO VABILO SENIORJEM

Sobota, 26. 3. 2016, ob 18.30 v Ljudskem
domu
Društvo DRAISS

FESTIVAL "ALELUJE" 2016

Ponedeljek, 28. 3. 2016, ob 9.30 v
Vidovem domu
Društvo BPC

DNEVA ODPRTIH VRAT DRUŠTVA DRAISS

Torek, 29., in sredo, 30. 3. 2016, v dvorani
Na gmajni 1
Društvo seniorjev DRAISS

RUGBY TEKMA RK Ljubljana : RK Novi Zagreb

Sobota, 2. 4. 2016, ob 14. uri na rugby
igrišču Oval v Guncljah
Rugby klub Ljubljana

UPORABA AVTOMOBILSKE PP IN TEMELJNI POSTOPKI OŽILJANJA

Sobota, 2. 4. 2016, ob 16. uri v dvorani v
gasilskem domu PGD Vižmarje-Brod
PGD Vižmarje-Brod

JAKA IN SRAKA – predstava za otroke

Petek, 8. 4. 2016, ob 18. uri v dvorani Na
gmajni 1
KUD Unikat

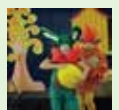
BURKA O JEZIČNEM DOHTARJU

Sobota, 9. 4. 2016, ob 18. uri v
Ljudskem domu v Šentvidu
SKD Tabor Občine Trst – Društvo BPC

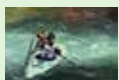
PUTKA ZDRAVKA IN ZAJČEK SLADKO – abonma ŠODRČEK

Sreda, 13. 4. 2016, ob 18. uri v
Ljudskem domu v Šentvidu
Abonma ŠODRČEK – ŠODR Teater

IZBIRNO TEKMOVANJE ZA DRŽAVNO PRVENSTVO

16., 17. in 23. 4. 2016 KK poligon v Tacnu
Kajak kanu klub Tacen

RUGBY TEKMA RK Ljubljana : RK Maribor

Sobota, 16. 4. 2016, ob 14. uri na rugby
igrišču Oval v Guncljah
Rugby klub Ljubljana

RUGBY TEKMA RK Ljubljana : RK Novo mesto

Sobota, 19. 4. 2016, ob 14. uri na rugby
igrišču Oval v Guncljah
Rugby klub Ljubljana

RUGBY TEKMA RK Ljubljana : HARK Mladost

Sobota, 23. 4. 2016, ob 14. uri na rugby
igrišču Oval v Guncljah
Rugby klub Ljubljana

Glasbena bajka JEZERSKI ZMAJ

Sobota, 23. 4. 2016, ob 18. uri v Ljudskem
domu v Šentvidu
Glasbeni center Zvočna zgodba

DRŽAVNO PRVENSTVO – KAJAK KANU

Nedelja, 24. 4. 2016, KK poligon v Tacnu
KKK Tacen

ŽIVALI NA OBISKU – abonma Šodržek

Sreda, 11. 5. 2016, ob 18. uri v Ljudskem
domu
Amonma Šodržek – ŠODR Teater

GLASBENI VEČER

Petek, 20. 5. 2016, ob 18. uri v prostorih
GC Zvočna zgodba
Glasbeni center Zvočna Zgodba

RUGBY TEKMA RK Ljubljana : French XV

Sobota, 28. 5. 2016, ob 14. uri na rugby
igrišču Oval v Guncljah
Rugby klub Ljubljana

ZDL Zdravstveni dom Ljubljana
Cesta na Vrtačah 10, 1000 Ljubljana
Zdravstveno vzgojni center Šentvid

Program predavanj in učnih delavnic Cindi

Pomlad 2016

Vsak tih zori, počasi in z leti,
a kamor že greš,
vse poti je treba na novo začeti.
(Tone Pavček)

V želji po ohranjanju in krepitevi zdravja vas vljudno vabim, da se udeležite brezplačnih predavanj in učnih delavnic Cindi. Izberite sebi primerno delavnico. Prvo srečanje poteka v sejni sobi ZD Šentvid (II. nad. levo). Individualno svetovanje za opušanje kajenja poteka v dogovoru z udeležencem.

- 25. 3. 2016 ob 10.00 učna delavnica – vpis **Telesna dejavnost**
- 8. 4. 2016 ob 10.00 učna delavnica – vpis **Nordijska hoja**
- 9. 5. 2016 ob 16.00 učna delavnica – vpis **Zdrava prehrana**
- 30. 5. 2016 ob 17.00 učna delavnica – vpis **Test hoje**
(start pri Taborski piramidi, Vižmarje-Brod)

Vljudno vabljeni!

Informacije: tel. 58 37 435 (Petra Globočnik, dipl. med. sestra)

Podrobnejše informacije o dogodkih na www.cs-sentvid.si